

FYAM-UDVALGET

Det har været et travlt og spændende år for FYAM, et år der også blev mit første som formand for FYAM. I denne beretning vil jeg forsøge at opridse de vigtigste linjer i FYAM's arbejde det seneste år.

En ny tid for FYAM

Næstformand Daniel Staal Nyboe og jeg skulle finde vores ben som nyt formandskab midt i en tid, hvor almen praksis står over for store forandringer med Sundhedsreformen. Det er vores medlemmers fremtidige arbejdsliv og patienter, det handler om, og vi indså hurtigt behovet for at deltage aktivt i arbejdet om fremtidens sundhedsvæsen og almen praksis.

Derfor har vi haft fokus på i højere grad at skabe rum for dialog. Det har vi gjort både med de ordinære medlemmer via vores sociale medier (Instagram og Facebook) og internt i FYAM-udvalget. Her har vi skubbet flere faste orienteringspunkter i vores dagsordner ud til skriftlig orientering for at skabe større rum for orientering om den aktuelle sundhedspolitiske situation og fælles debat om, hvor FYAM står. Det har været en vellykket proces, som har været nødvendig i denne tid.

FYAM er blevet en sundhedspolitisk aktør

Sundhedsreformens ambition om mindst 5.000 praktiserende læger i 2035, 1.500 flere end i dag, har naturligt skabt stor interesse for de yngre almenmedicinere. Den interesse har vi grebet, da vi ønskede at være en konstruktiv aktør i debatten om fremtidens sundhedsvæsen. I FYAM repræsenterer vi som den eneste aktør udelukkende yngre almenmedicinere, fremtidens praktiserende læger. Den rolle tager vi seriøst.

Vi har haft et stort fokus på at opbygge netværk bredt med relevante sundhedspolitiske aktører fra journalister til embedsværk og politikere, og det er, sammen med vores generelle synlighed, vores oplevelse, at det har styrket FYAM's position i en vigtig tid for specialet. Vi har løbende koordineret vores indsats i DSAM's reformtaskforce, som har været vigtig for at samle trådene i en tid, hvor det går stærkt.

Vi har arbejdet målrettet med vores rolle som sundhedspolitisk aktør, og med at professionalisere FYAM som interesseorgan. Vi har gjort følgende:

1. Udarbejdelse af holdninger og tal, som vi kunne basere vores budskaber på. Blandt andet i form af høringssvar til lovpakke 1 og 2 samt en SAMS-undersøgelse i januar 2025 og en ny FYAM-medlemsundersøgelse i maj 2025 og FYAM's notat om 7 forslag til tidlig rekruttering.
2. En stor kommunikationsindsats på LinkedIn har tydeliggjort FYAM for medier og beslutningstagere og skabt adgang til deltagelse i den sundhedspolitiske debat. Denne store opgave har været båret på frivillige hænder af Bolette Jeppesen, FYAM's kommunikationsansvarlige.

3. Formandskabet har i en række debatindlæg italesat FYAM's budskaber om bl.a. behovet for tidlig og håndholdt rekruttering og de yngre almenmedicinernes karrieredrømme.
4. Vi har taget initiativ til politisk interessevaretagelse med fokus på konstruktiv dialog. Jeg har haft flere af FYAM udvalgets medlemmer med til en række dialogmøder i årets løb.

Vi lagde ud med møder med alle 5 regionsrådsformænd i starten af 2025, hvor vi fremlagde FYAM's notat med 7 forslag til tidlig rekruttering til almen medicin. Danske Regioner udgav i april deres 25 forslag til lægedækning, hvori de fleste af vores forslag kan genfindes.

Dialogmøder med Alliancen for Kvinders Sundhed har tilvejebragt en større respekt for almen praksis' rolle i en række kvindesygdomme.

Efter lovpakke 2b har jeg holdt møder med både Sundhedsministeren, flere sundhedsordførere og Danske Regioner i forsøget på at tydeliggøre FYAM's medlemmers bekymringer og behov for justeringer i lovteksten. Dette arbejde er i skrivende stund fortsat i fuld gang.

5. Vi har mærket en tiltagende medieinteresse i årets løb fra både fagmedier og efterhånden også større formater på tv, radio og skrift. Vi arbejder på at gribe disse muligheder, når vi vurderer at det er relevant med en udtalelse fra de yngre almenmedicinere. Vores motto har været *"Nothing about us, without us"*. I den forbindelse er vi taknemmelige for sparring med DSAM's sekretariat og den pressetræning, vi har deltaget i.

FYAM's 7 bud

For at være en konstruktiv medspiller i ambitionen om mindst 5.000 praktiserende læger i 2035 udarbejdede FYAM i efteråret 2024 notatet "FYAM's 7 bud på rekruttering og lægedækning". Notatet beskriver lægens livs- og karrierevej og påpeger, at tidlig rekruttering er nødvendig for at sikre læger til de mest lægedækningstruede områder. I notatet præsenterer vi 7 konkrete tiltag, der kan bakke op om en tidlig rekruttering allerede før eller under HU.

Vi har præsenteret notatet med vores 7 bud ved møder med samtlige regionsrådsformænd i starten af 2025 og glædes over at genfinde de fleste af buddene i Danske Regioners "25 veje til lægedækning", der udkom i april 2025.

Link: [Endelig version af notatet, februar 2025](#)

Medlemsundersøgelse 2025

Undersøgelsen fandt sted i maj 2025 blandt yngre almenmedicinere. I alt besvarede 666 yngre almenmedicinere undersøgelsen, heraf 505 FYAM-medlemmer. Undersøgelsen fokuserer i den første del på trivsel og i den anden del på rekruttering/fremtidigt arbejdsliv.

Rapporten 'Trivsel i praksis' udkommer efter planen i september 2025, efter at denne beretning er indsendt.

Væsentlige fund om trivsel:

- 5 % oplever dårlig eller meget dårlig trivsel både på deres arbejde og i deres liv generelt. På HU'ens hospitalsdel oplever 10 % dårlig eller meget dårlig trivsel.
- 68 % svarer, at de er helt eller delvist enige i, at de indenfor det seneste år har været bekymret for deres trivsel.
- 36 % af uddannelseslægerne er helt eller delvist enige i, at de oplever ensomhed på deres arbejdsplads. Ensomheden er størst på hospitalsblokken, hvor 46 % er helt enige eller delvist enige i, at de oplever ensomhed på deres arbejdsplads.
- 49 % mener, at de selv kan gøre mere for at øge trivslen. De overvejende veje til øget trivsel vurderes af lægerne selv at effektivisere arbejdet, at blive bedre til at bede om hjælp, at blive

bedre til at sige fra, at blive bedre til at lytte til egne behov og være bedre til at holde pauser i løbet af en arbejdsdag.

Væsentlige fund om rekruttering:

- 80 % af de adspurgte læger forventer at købe sig ind i en praksis (hhv. 2 % i solopraksis, mens hele 78 % i samarbejds- eller kompagniskabspraksis) indenfor 5 år efter endt specialisering. 10 % forventer at være ansat i en traditionel almen praksis. 3 % forventer at være ansat i en regionsklinik. 0% (0 respondenter) angiver, at de forventer at arbejde i en koncernklinik. 2 % forventer at være ansat i enten medicinalindustrien eller være ansat på hospitalet
- 16 % ønsker at flytte til et lægedækningstruet område, mens 51 % gerne vil arbejde i et lægedækningstruet område under de rette forhold. Rekrutterende elementer er: transportordninger (fx praksisbus), faglige lokale miljøer, skræddersyet hoveduddannelse og økonomiske incitamenter.

Link: Rapporten "Trivsel i almen praksis: (link når den kommer online hos FYAM)

SAMS undersøgelse 2025

Undersøgelsen fandt sted blandt landets medicinstuderende fra dec-24 til jan-25. 613 stud.med.'er har besvaret (5,5 %), formentlig med en vis vægtning af studerende med interesse for almen medicin. Rapporten 'Første skridt mod almen praksis' blev udgivet marts 2025.

Væsentligste fund:

- 55 % overvejer almen medicin.
- 77 % af dem, som havde studiejob i almen praksis, fandt det rekrutterende til faget.
- 84 % ønsker at eje praksis, hvis de skulle blive speciallæger i almen medicin.
- Rekrutterende faktorer til specialet var: fleksibilitet, work-life balance, selvbestemmelse og faste kollegaer samt kontinuitet, lokal forankring, bred faglighed og vagtfrihed.
- Tiltag, der kan fremme rekruttering: Mere og tidligere fokus på almen medicin på studiet.

Link: [**Rapporten: "Første skridt mod almen praksis"**](#)

Trivselskampagne

FYAM har fået midler til en kampagne om trivsel og arbejdsglæde, som vi har arbejdet på siden vores internat i januar måned og som efter planen skulle udrulles i efteråret 2025.

Kampagnen "Trivsel i praksis" har flere elementer, hvoraf langt størstedelen er klar:

En række "TIPs" til trivsel (baseret på medlemsundersøgelsen 2025), en flot grafisk identitet til formidlingen af kampagnen, et junior-DGE-modul om trivsel og arbejdsglæde, og der er podcasts og flere andre elementer i støbeskeen.

Vi har dog prioriteret at udsætte det meste af kampagnen grundet den aktuelle sundhedspolitiske situation. Et enigt FYAM-udvalg besluttede i august 2025, at kampagnen ikke var passende at lancere som planlagt og ikke ville kunne få tilstrækkelig opmærksomhed og effekt i denne tid. Vi har besluttet at afvente lancering af kampagnen i 2026.

Praksis+

Vores e-bog Praksis+ blev relanceret i en opdateret udgave sidste år. Som led i vores fokus på de yngre almenmedicineres fremtidsdrømme har vi i samarbejde med Månedsskriftets podcasts og Christian Vøhtz udarbejdet 3 Praksis+ podcast. De blev lanceret i august 2025 og er blevet rigtig gode.

Link: [**Månedsskriftet podcasts, hvor du kan høre de tre afsnit om Praksis+**](#)

Folkemøde

FYAM deltog med en rekordstor delegation på 8 medlemmer til årets folkemøde. Vi var repræsenteret i 9 debatter om blandt andet den nationale opgavebeskrivelse, fremtidens klinikformer, hjerne-rystelse, overgangsalder og kommunikation i sundhedsvæsenet. Desuden arrangerede vi vores egen debat om lægedækning, der var velbesøgt af et oplagt publikum.

Når vi ikke selv var i debat, spredte vi os ud på hele folkemødepladsen, lyttede, stillede spørgsmål og netværkede med både samarbejdspartnere, politikere og journalister.

Læs om FYAM's Folkemødedeltagelse: [Reportage fra Ugeskrift for Læger](#)

En kærlighedserklæring til almen praksis

FYAM var hurtigt ude med vores reaktion på og formidling af lovpakke 2b, da den kom i høring 1. juli. Trods sommerferie prioriterede vi dialog med medlemmerne og gav over sommeren flere medlemmer mulighed for at dele deres reaktion på vores instagram.

Vi ønskede at formidle FYAM's og de yngre almenmedicineres fremtidsdrømme og bekymringer bredt. Derfor søgte vi midler til en kampagne, der blev til på få uger i juli.

Vi er stolte af kampagnens 3 professionelle videoer med hoveduddannelseslæger i almen medicin og de grafiske produkter, der tydeligt beskriver budskabet. Efter lanceringen i starten af august har over 200.000 set kampagnen, ikke inkluderet de, der har set kampagnen efter de utallige delinger, der har været af videoerne på Facebook, Instagram, LinkedIn og på nogle praksisskærme.

Link: [Kampagnesiden En kærlighedserklæring til almen praksis](#)

Det lokale engagement er udfordret

Der er meget, der går rigtig godt i FYAM med øget synlighed og dialog med medlemmerne på sociale platforme og gennemslagskraft både politisk og i medierne.

Men de seneste år har vi desværre oplevet tiltagende udfordringer med aktiviteten i flere af vores regionale styregrupper og faldende tilslutning til vores fyraftensmøder. Det kræver refleksion over, hvad det er vores medlemmer ønsker af FYAM, og hvordan hele DSAM kan sikre engagementet på sigt. Derfor er vi glade for, at DSAM's bestyrelse har igangsat et Generationsprojekt, der skal undersøge og arbejde med dette i det kommende år.

Afrunding

Det har været et intenst og spændende år i FYAM, hvor vi har gennemgået en transformation drevet af behovet for et interesseorgan for yngre almenmedicinere i en sundhedspolitisk vild tid.

Vi ser frem mod at fortsætte vores arbejde det næste år. Forhåbentlig finder vi også i 2026 den rette timing for lancering af vores Trivselskampagne og nøglen til at genskabe det lokale engagement i alle styregrupper.

Malene Lindholmer Nepper, formand for FYAM
September 2025